

90è ANNIVERSARI DE
**L'OLIMPIADA POPULAR
ANTIFEIXISTA 1936-2026**

memorial
democràtic

Generalitat
de Catalunya

Comissió coordinadora de la
commemoració del 90è aniversari
de l'Olimpiada Popular 1936.2026

QUÈ FOU L'OLIMPIADA POPULAR?

Barcelona i Berlín van competir com a seu pels Jocs Olímpics de 1936. Barcelona n'era favorita, però dies abans de la reunió del Comitè Olímpic Internacional (COI), integrat bàsicament per aristòcrates, es va proclamar la II República. A la votació, Berlín va guanyar a la Barcelona republicana i progressista. Raons polítiques, però, van tornar a marcar els Jocs. El partit nazi va arribar al poder l'any 1933 i Hitler va veure en els Jocs Olímpics de Berlín una gran oportunitat propagandística pel règim nazi.

La idea dels Jocs Populars i Antifeixistes

Al març del 1936 va néixer el Comitè Català Pro Esport Popular (CCEP), amb l'objectiu de fer l'esport fer assequible a tothom. L'abril del 1936 el CCEP va proposar organitzar uns jocs populars, de caire internacional, com a alternativa a la propaganda feixista dels Jocs de Berlín.

Al maig del 1936 es va constituir el **Comitè Organitzador de l'Olimpiada Popular** (COOP). En tres mesos es van crear tota mena de comissions i comitès a diverses ciutats espanyoles, es va fer el programa esportiu i s'organitzaren totes les infraestructures. Ho va fer possible la feina d'entitats socials i esportives populars de Catalunya i de milers de voluntaris. Les despeses van córrer per compte dels govern francès, el govern espanyol i la Generalitat de Catalunya.

Més de 6.000 atletes

En un temps rècord es van inscriure més de 6.000 atletes de 23 països. Tot un èxit: als Jocs de Berlín foren 4.106 esportistes de 49 països.

El tarannà progressista dels organitzadors va facilitar que hi haguessin **equips de nacions sense estat**, com Catalunya, Galícia, Euskadi, Alsàcia, Lorena o el Marroc, aleshores colònia francesa. A més d'un equip representant dels "Jueus emigrats", que subratllava el caràcter antifeixista de l'Olimpíada Popular. La delegació internacional més nombrosa va ser la francesa, amb 1.500 atletes.

Es van programar competicions en 19 modalitats esportives: atletisme, futbol, rugbi, tennis, bàsquet, natació, handbol, ciclisme, ping-pong, boxa, lluita lliure, pilota basca, tir, rem, bitlles, beisbol, escacs, gimnàstica, etc. Als Jocs Olímpics de Berlín n'hi va haver 22.

L'Olimpíada Popular s'havia de celebrar durant la setmana del 19 al 26 de juliol. El seu escenari principal era l'Estadi de Montjuïc, que, per fi, acolliria un gran esdeveniment esportiu. A més, els Jocs es desenvoluparien en altres instal·lacions: la pista de Maricel Park, Piscines i Esports, l'estadi de Les Corts del FC Barcelona i els camps de futbol del Júpiter i del Martinenc.

Un dels fets destacables era l'alta presència de **dones esportistes**, molt superior a la de Berlín. Un altre dels trets clar era que barrejava la participació d'esportistes d'elit amb esportistes sense experiència en l'alta competició, responent així a l'ideal de l'esport per a tothom. Paral·lelament, l'Olimpíada Popular va programar una setmana cultural per vincular esport i cultura a teatres, casals i ateneus.

Un somni trencat

L'acte d'inauguració estava previst fer-lo el 19 de juliol a l'Estadi Olímpic de Montjuïc, amb la desfilada de més de 5.000 esportistes i 3.000 folkloristes (colles de cultura popular, castellers...) i un parlament del President de la Generalitat, Lluís Companys. L'himne oficial de l'Olimpíada Popular fou compost per Josep Maria de Sagarra, i el concert inaugural anava a càrrec de Pau Casals.

El 19 de juliol, Barcelona es desperta amb soroll de trets i una vaga general. S'havia acabat l'Olimpiada Popular: començava la Guerra Civil. Els esportistes van ser acomiadats, dies més tard, amb una desfilada per les Rambles de Barcelona. Molts es van allistar a les Milícies Antifeixistes, que van esdevenir l'embrió de les Brigades Internacionals.

El significat de l'Olimpiada Popular, emmarcada en els actes del 90è aniversari del cop d'estat i l'inici de la Guerra d'Espanya, va molt més enllà d'una data en el calendari. És un mirall on reflectir la dignitat de les persones, els valors democràtics i el respecte pels drets humans, perquè la barbàrie no es torni a repetir ni aquí ni enlloc. I perquè alhora serveixi per reflexionar sobre les causes i conseqüències de l'actual situació a Europa i al món: les guerres, la crisi dels refugiats i l'augment del racisme i la xenofòbia, que té una especial incidència en el món de l'esport.

Si vols participar, informar-te o participar en els diferents actes, xerrades, esdeveniments esportius i commemoratius de l'Olimpiada Popular de 1936, pots fer-ho al web **www.80anysguerracivil.gencat.cat** o adreçant-te al correu: **eolimpiadapopular@gmail.com**

PRINCIPALS ACTES COMMEMORATIUS

16 juliol 12h	Inauguració de l'exposició sobre l'Olimpíada Popular a la Rambla de Santa Mònica, 10, Barcelona Produïda per UGT Catalunya, ACPEPF (Associació Catalana de Persones Ex-preses Polítiques del Franquisme) i el Memorial Democràtic. Inauguració de les pancartes de la façana. Reproducció de les del 1936.
17 juliol 10h-14h	Jornada 90è Aniversari de la Guerra Civil espanyola. Lloc: Centre Cultural la Model (Carrer d'Entença 155, Barcelona). Organitza: Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI)
17 juliol 10h	Presentació de la base de dades Milícies Antifeixistes, del Banc de la Memòria Democràtica Presentació per <i>streaming</i>. Organitzen: Memorial Democràtic i Arxiu Nacional de Catalunya.
17 juliol 19h	Inauguració de l'exposició "Folklore i Antifeixisme: 90 anys de la desaparició del seguici vilanoví a la Olimpíada Popular de Barcelona". Lloc: La Unió Vilanovina, plaça Cal Ganeta, 4, Vilanova i la Geltrú
18 juliol 10:30-11h 11:30-12:30h	Carrer de l'Olimpíada Popular. Descoberta de la placa commemorativa i inauguració oficial del carrer de l'Olimpíada Popular i la plaça Josep Fontana. Pavelló de la República <i>L'altra olimpíada: esport, democràcia i antifeixisme a la Barcelona de 1936</i> Conversa sobre el llegat, la dimensió internacional i la vigència dels valors de l'Olimpíada Popular de 1936
18 juliol 18h	Activitats esportives commemoratives de l'Olimpíada Popular Lloc: Estadi FPCE Júpiter, (C/ Agricultura, 238, Barcelona)

	Organitza: Comissió coordinadora de la commemoració del 90è aniversari de l'Olimpíada Popular 1936-2026 Partit de futbol amistós: Club Esportiu Europa, Club Esportiu Júpiter Exhibició de boxa i Muay Thai Club Esportiu Popular Cornellà
19 juliol 10:30h	Plantada de les figures tradicionals del seguici popular vilanoví: Gegants, Mulassa i Drac. Lloc: Vestíbul del Museu d'Història de Catalunya Cantada de l'himne de l'Olimpíada Popular per la Coral laioflautes 11:00h - Taula rodona "Memòries de l'Olimpíada Popular de Barcelona" 13:00h - Desfilada del seguici popular vilanoví (Drac, Mulassa, Gegants i Bastoners) Organitza: Museu d'Història de Catalunya i Comissió coordinadora de la commemoració del 90è aniversari de l'Olimpíada Popular 1936-2026
20 juliol 19h	Conxita Badia i Pau casals: compromís musical i nacional en temps de guerra i exili (1936-2026). Lloc: Ateneu Barcelonès (Carrer Canuda, 6, Barcelona). Acte que evoca el concert no realitzat de la inauguració de l'Olimpíada Popular. Organitza: Memorial Democràtic
24 octubre 9h	Cursa i caminada Lluís Companys al voltant de l'Estadi Olímpic de Montjuïc www.cursacompanyys.cat Organitza: Fundació Neus Català
25 octubre 11h	Homenatge a les Brigades Internacionals Boca nord del túnel de la Rovira Organitza: Amical de les Brigades Internacionals